

‘Αλλ’ έκεινο όπερ ιδίως έχαρακτήριζε τὸν ανδρα ἦν ἡ εὐσέβεια αὐτοῦ ἡ πεφωτισμένη εὐσέβεια τοῦ σοφοῦ ἐν μέσῳ τῆς περιόδου τοῦ ὑλισμοῦ ἢν διατρέχομεν, καθ’ ἦν ἡ ἀμφιβολία καὶ ὁ δισταγμὸς ἀντικατέστησε τὸ κῦρος τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, ἢν συγκινητικὸν ὄντως τὸ νὰ βλέπῃ τις τὸν πολιὸν ἔκεινον σοφὸν ἀναιμηνήσκοντα τὴν εὐσέβειαν τοῦ Νεύτωνος. Ο Δόναλσων ὑπέστη πολλὰς συμφορὰς ἐν τῷ μακρῷ αὐτοῦ βίῳ· ὁ οὐράς του νεαρός ἀξιωματικὸς πλήρης μέλλοντος ἐφονεύθη κατὰ τὸν δεύτερον Βιρμανικὸν πόλεμον, ἔτερος οὐράς του, ἀργοτέκτων ἐπίσης καὶ πατήρ πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἑλλάδα ἐν καιρῷ θέρους, ἐξέτεθη χάριν ἀρχαιολογικῆς ἐκδρομῆς εἰς τὸν καυστικὸν ἥλιον καὶ ἔκτοτε ἐπαύθεν ἀνίατον ἐγκεφαλικὴν ἀσθένειαν. Ή σύζυγός του ἀπέθανε μικρὸν ἀφοῦ συνεώρτασε μετ’ αὐτῆς τὴν πεντηκονταετηρίδα τῶν γάμων του, ἡ ἀδελφή του, χήρα τοῦ αἰδεσίμου Νίκολσον ἀπέθανεν ἐπίσης χριστιανοῦ φιλοσόφου· μέχρις ἐσχάτου γήρατος διετήρει ἀκμαίας τὰς διανοητικάς του δυνάμεις καὶ γράφων ὅλιγον πρὸ τοῦ θανάτου του εἰς κυρτὸν Ἑλληνίδα παρ’ ἡς συγχάκις ἔζητει εἰδήσεις περὶ τῆς ἀγαπητῆς του Ἑλλάδος τῇ ἐλεγεν. «Ἐτοιμάζομαι διὰ τὸ ταξείδιον τῆς αἰώνιότητος, ἕνευ Θλίψεως, ἐτοιμάζομαι ν’ ἀνταντορίθω εἰς τὸ κέλευσμα τοῦ Πλάστου, ὅταν εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ καλέσῃ παρ’ ἑαυτῷ.»

Ο Δόναλσων ἀπέθανεν ἐνενηκοντούτης ὁ δὲ θάνατός του ἀφῆκε κενὸν ἀνεκπλήρωτον ὅχι μόνον εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ εἰς τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνας ὅσοι ἐγνώρισαν αὐτόν. Χαράσσοντες δὲ καὶ ἡμεῖς τὰς ὅλιγας αὐτάτικας γραμμὰς ἀποτείνομεν φόρον εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν μνήμην τοῦ φιλέλληνος σοφοῦ.

‘Υπὸ τῆς Κας ΑΡΕΙΝΟΗΣ ΚΑΠΛΑΝΙΔΟΥ

Ο ΒΙΣΜΑΡΚ ΨΗΦΟΦΟΡΩΝ

Τὸ σπουδαιότερον γεγονός τῶν ἐν Βερολίνῳ τελευταίων ἀκλογῶν ἦτο ἡ μετάβασις τοῦ πρίγκηπος Βίσμαρκ εἰς τὸ ἀκλογικὸν αὐτοῦ τμῆμα, ὅπως ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ συντηρητικοῦ ὑποψήφιου. Ο ἀρχικαγκελάριος κατοικεῖ ὅλιγα βήματα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ψηφοφορίας, προσῆλθε δὲ ἡ να ψηφίσῃ πεζός. Ἀπὸ πρωῖας ἔστειλε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν πρόεδρον ἐὰν εἴνε ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ ἀκλογικῷ καταλόγῳ τακτικῶς καὶ νομίμως. Δὲν εἰμπορεῖ τις νὰ δειχθῇ ἀθρότερος! Άλλα καίτοι ἐγγώσθη ὅτι διάρκηψε τὸ πρίγκηψης ἐμελλεῖ νὰ μετα-

βῇ ὅπως ψηφίσῃ, οὐδεμία ἀσυνήθης ζωηρότης ἢ κίνησις ἐπεκράτει ἐξωθεν τοῦ τμήματος, ὅπερ εὑρίσκεται ἐγκατεστημένον ἐντὸς περιπτέρου, εἰς τὸ βάθος κάποιας τινὸς κειμένου. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκτείνεται λευκοτάπη θόρην — πρὸς τιμὴν τοῦ πρίγκηπος Βεβαίως, διότι τὸ πρᾶγμα ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἐξαίρεσιν. Αἱ εἰκόνες τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου καὶ τοῦ πρίγκηπος διαδόχου, περιβαλλόμεναι ὑπὸ σημαιῶν, κοσμοῦσι τοὺς τοίχους τῆς αἰθούσης, διότι εἰς τὸ ἀκλογικὸν τοῦτο τμῆμα, ἐκτὸς τοῦ καγκελλαρίου, ψηφοφοροῦσι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν τοῦ Κράτους. Πράγματι δὲ προσῆλθον ὁ ὑπουργὸς φὸν Βέττιχερ, διάφοροι μυστικούμβουλοι καὶ αὐλοσύμβουλοι, ὁ οὐράς τοῦ καγκελλαρίου κόμης Ερβέρτος Βίσμαρκ, μὲ τὸ ἀρειψάνιον ἥθος του, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπίσημα πρόσωπα.

‘Αλλ’ οἱ παρεστῶτες φαίνονται ἀπεριοφημένοι ὑπὸ τῆς προσδοκίας σημαντικώτερου τινὸς γεγονότος. Ἐπὶ δύο μικρῶν τραπέζων γράφουσι δύο νέοι, λίαν ἀπησχολημένοι, οἵτινες ἂμα ἰδιωτὶ προσερχόμενον πρὸς τὴν κάπηπην ἀκλογέα τινά, τρέχουσι πρὸς αὐτόν, ἀκούουσι τὸ ὄνομά του, τὸ σημειούσιν, οὕτω δὲ καταρτίζουσι δι’ ἔκαστον κόμμα κατάλογον τῶν ψηφίζοντων καὶ τῶν ἀπεχόντων τῆς ἀκλογῆς. Οὗτοι είναι οἱ λεγόμενοι συλλογεῖς, οἵτινες πρὸ τῆς λήξεως τῆς ψηφοφορίας εἴνε ἐπιφορτισμένοι νὰ ὑπενθυμίζωσιν εἰς τοὺς βραδύνοντας τὸ ἀστικὸν αὐτῶν καθηκον. Ἐν τισι τμήμασιν, ὅπου ὁ ἀκλογικὸς αὐγὸν διεξάγεται μετὰ μείζονος πείσματος, ἡ συλλογὴ τούτων γίνεται δι’ ἀμαξῶν.

Είναι 4,30' μ. μ. Οι συλλογεῖς καροδοκοῦσιν ἀπὸ τῶν παραθύρων τοῦ περιπτέρου. Ἰδού δὲ καγκελλάριος! Ή αἴθουσα εἴναι κενὴ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην! Μόλις δέκα πέντε πρόσωπα. Ὁ πρίγκηπος Βίσμαρκ διέρχεται τὸν κῆπον τοῦ ζωηρός, φαιδρός, εὐχαριστ. Φέρει τὴν μικρὰν στολὴν τοῦ θωρακοφόρου, ἐκ κυανῆς ἐρέας, μετὰ κιτρίνου περιλαμπίου. Εισέρχεται ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἀποβάλλει τὸν βαρὺν στρατιωτικὸν αὐτοῦ μανδύαν, τὴν βοηθείαν ὑπηρέτου τινός, ἀποκαλύπτεται καὶ προσέρχεται πρὸς τὴν τράπεζαν μειδῶν

Πῶς; αὐτὸς εἴνε διάρκης; Αδύνατον!

Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἐκείνου διάρκητος εἰς τελευταῖαι εἰκόνες. Αντὶ τῆς συνωφρυωμένης καὶ σκυθρωπῆς μορφῆς, ἣν κατέστησε δημοσιεύσης ἡ φωτογραφία, βλέπω ἐνώπιόν μου φυσιογνωμίαν ἵλαράν, φιλομειδῆ, καταγλαυκούμενην ἐξ ὑγείας, δυνάμεως, γαλήνης. Καὶ ἡ ἀπροσδόκητος αὐτὴ κεφαλὴ ἐπικαθηται σώματος κολοσσοῦ, ἀλλ’ εὐκινήτου, ζωηροῦ, νεάζοντος σχεδόν. Αὐτὸς διάρκης; Αὐτὸς εἴνε διάρκης.

λυτικὸς ἐδομηκοντούτης, ὁ Ἡρακλῆς δὲ οὐ πού-
λως κατατρώγει ὁ σάρξ του γήρατος, ὁ συντε-
τριψμένος κολοσσός; "Οχι! Ο ἀνήρ οὗτος εἶνε
ἔτι καὶ νῦν ἡ πλαστικωτέρα ἐνσάρκωσις τῆς φυ-
σικῆς ρώμης, ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ ἀκμῇ.

Οίκοθεν ἐννοεῖται, ὅτι ὁ πρόεδρος δὲν ἔρωτῆς αὐτὸν περὶ τοῦ ὄντος πάτος του, καὶ ὁ πρίγκηψ φαίνεται ἀμηχανῶν, διότι δὲν ἔχει τί νὰ εἴπη.

— Δὲν διεκόψατε διόλου τὴν ψηφοφορίαν,
κύριε πρέσβεδρε; ἐρωτᾷ μετά τινος δισταγμοῦ.

— Ὁχι, Υψηλότατε.

— Ἐν τούτοις εἰσθε ὑποχρεωμένος νὰ μένετε αὐτοῦ ἀπὸ τῆς δεκάτης τῆς πρωίας μέχρι τῆς ἔκτης τῆς ἐσπέρας.

— Ὁφείλομεν νὰ ὑποφέρωμεν, Τψηλότατε·
αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται καθ' ἐκάστην,
ἀπαντᾶ ὑπομειδιῶν δὲ πρόεδρος.

— Τέλος πάντων η ἐργασία σας είναι όχι μηχανή.

— Ἐκπληροῦμεν ἀπλῶς τὸ καθῆκόν μας,
λέγει ὁ πρόεδρος, ἀνατείνων τὴν κεφαλήν, καὶ
λαμβάνει τὸ ψηφοδέλτιον του πρίγκηπος.

Ο ἀρχιγραμματεὺς χαιρετᾷ ὑποκλινόμενος,
στρέφεται, φορεῖ ἐκ νέου τὸν μανδύαν του καὶ
ἀπέρχεται ἐπίσης φαιδρός, ὡς προσῆλθεν. "Εξω-
θεν συνηγορίσθη ἵκανόν πλῆθος, ὅπερ εἰς τὴν
θέαν τοῦ Βίσμαρκ ἐκρήγνυται εἰς βροντώδεις
ἐπευφημίας.

'Ex τῆς Illustration

△ *

TA AAKPYA

Εί τα δάκρυα είναι συνήθως σημεῖον άδυ-
νης, έν τούτοις ως γνωστὸν πολλάκις είναι καὶ
σημεῖον χαρᾶς. "Ενεκα τῆς μεγάλης εὐχισθη-
σίας τῶν δικαιογόνων ἀδένων αἱ σφρόβαι συγκι-
νήσεις, οἰαδήποτε καὶ ὥν ἡ φύσις αὐτῶν, προ-
κλοῦσι τὰ δάκρυα. Ἡδυνάμεθα νὰ κλαύσω-
μεν ἐκ χαρᾶς, ἐξ ἡδείας συγκινήσεως σχεδὸν
ὅσον συχνά καὶ ἐκ τῆς άδύνης, ὥν αἱ ἡδεῖαι
συγκινήσεις καὶ ἡ χαρὰ δὲν ἦσαν φεῦ! σπανι-
ώτεραι τῆς άδύνης.

"Όπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἡ κυρία λειτουργία τῶν δακρύων εἶναι νὰ ἐκφράζωσι τὴν φυσικὴν ἡ θεικὴν λύπην. "Οταν κλαίωμεν, ἡ ἐκφρασις τῶν ὄφθαλμῶν ἡμῶν γίνεται διάφορος: Κακλύπτονται ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ διαφαίνονται ὑπὸ πέπλον διαφανῆ καὶ τρέμοντα. Τὸ λευκὸν καὶ ἡ κόρη τοῦ ὄφθαλμοῦ στιλβώθεντα ώς εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ δακρυώδους χυμοῦ, λαμβάνουσι μείζονα λάμψιν, τέλος δὲ ὅπότε τὰ δάκρυα ὑπερεκχειλίζονται τῶν βλεφάρων πίπτουσιν δμοια πρὸς σταγόνας κρυστάλλου, ἡ ἐντύπωσις

έπαινες, καὶ νομίζει τις, ὃς ἀναλογίας τινὸς πρὸς τὴν ὑγρότητα τῶν δακρύων, ὅτι βέρχουσι διὰ θλίψεως καὶ συμπαθείας τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ.

Τοιαύτη είνε τούλάχιστον ή ἐκ τῶν δακρύων ἐντύπωσις ὅποτε ἔρουσιν ἐν σοθεραῖς περιστάσεσι, καὶ ἐκφράζουσιν ἀληθῆ ὁδύνην. Διότι οὐδὲν βδελυφότερον ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς συνειδήσεως, οὐδὲν ἀσχημότερον ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς τέχνης, τῶν ἀνόστων ἐκείνων κλαθμηρισμῶν, ἀπλῶν ἐκκρίσεων τῶν ὄφθαλμῶν, ἃς παράγει τὸ δέξιχολον τοῦ χαρακτῆρος ἢ τὸ πεῖσμα, τῶν προσπεποιημένων ἐκείνων δακρύών, ὑγρῶν φεύδεων, ἀτιναχύνει ἢ ὑποκριτία κατὰ πασαγγελίαν, μέσω τῶν μορφασμῶν τῆς ὁδύνης.

Αλλ' ἂν προσέξωμεν ὄλιγον, δὲν θέλομεν ἀπατηθῆναι· διότι τὰ δάκρυα συνοδεύονται σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ πολλῶν ἀλλων ἐκφραστικῶν κινήσεων, ὅπερ εἶναι δυσχερές νὰ προσποιηθῇ τις καθ' διοκλητήν. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις, ἐνῷ τινες ἀγωνίζονται νὰ κλαύσουν, τὰ δάκρυα δὲν ἔρχονται; Οὐδούλουν, στενάζουν, τρίβουν τοὺς ὄφθαλμούς, ἀλλὰ τὰ δάκρυα ἐπιμένουν καὶ δὲν καταβαίνουν.

Τὸ πόλεισθητικὴν ἔποιψιν, δέον νὰ ὁμοιογήσωσι
μεν, ὅτι ὅπως ἡ ἐκ τῶν δάκρυών ἐντύπωσις ἦ
καλὴ, ἀπαιτεῖ δρους τινὰς ιδίοσυγκρασίας, προ-
σόντα τινὶ καλλονῆς, ἐνευ τῆς ὄποιας ὁ ὄφικαλ-
μὸς τοῦ θεατοῦ ἥκιστα εὐαρεστεῖται. Ὁφικαλμοὶ
ἐρυθροὶ καὶ ἔξωδηκοτες, χαρακτηριστικὰ συνε-
σπασμένα ἢ ἔξωγκωμένα, στίγματα αἰματώ-
θη ἐπὶ τῆς μορφῆς, βίς ἐν φλοιογώσει, ἀποτελοῦ-
σι ἐλεεινὸν μορφασμόν, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει
τὰ δάκρυα πᾶν ἀλλο κάρμνουσιν ἢ ἔξωρατζουσι
τὸ παόσωπον.

Αλλὰ πόσον ωραῖα εἶνε δταν ῥέωσιν ἡρέμα,
σιγηλῶς ἀπὸ δύο μεγάλων μαύρων ἢ γαλαῖν
ὁφθαλμῶν! δταν εἰς μικρὰς βλεφαρίδας ἐπι-
κρεμάσμενα τρέμωσιν ἐπὶ στιγμὴν καὶ πιπτουσιν
ἐπὶ τῶν παρειῶν αἰτινες ωχρίσασαν ἐκ τῆς ὁδύ-
νης! Στάσις τοῦ σώματος ἐκφράζουσα ὁδύνην,
κινήσεις τῆς χειρὸς ἐκφράζουσαι ἀποθάρρυσιν,
καθιστώσιν ἐκφραστικωτέραν τὴν σιγηλὴν εὐ-
γλωττίαν τῶν δακρύων τὰ χειλη διηνοιγμένα
οἱ ὄφθαλμοι πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένοι
συμπληροῦσι τὴν θελκτικὴν εἰκόνα τῆς ἀληθοῦς
ὁδύνης καὶ μεταδίδουσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θε-
ατοῦ τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν συμπαθεισιν.

Τὰς δάχρωμα τῶν γερόντων ἐμποιοῦσιν ὁδυνη-
ροτάτην ἐντύπωσιν. Πλὴν τοῦ οἰκτου ὃν αἰσθα-
νόμεθα βλέποντες ἔνα τῶν ὅμοιών ἡμῶν ἐν ὁ-
δύνῃ, ὅστις ὑπέστη ἥδη πάσας τὰς πικρίας τοῦ
βίου, τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς θλίψεως ἀποτελεῖ
ἀλγεινὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν συνήθη ἀναισθη-
σίαν, ἡτις ὄλιγον κατ' ὄλιγον διαχέεται ἐπὶ τῆς
μορφῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον γηράσκει.